

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/839/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6615203871
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6615203871.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a sudcov JUDr. Danice Kočíčkovej a JUDr. Amy Odalošovej v právnej veci žalobkyne I. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX/X, XXX XX J., štátna občianka SR, zast. JUDr. Jánom Sitarčíkom, advokátom, so sídlom Dr. Herza 20, 984 01 Lučenec proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. IČO: 35 807 598, so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, v konaní o ochranu práv spotrebiteľa, na odvolanie žalovaného zo dňa 18. 08. 2015 proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 11C 115/2015-38 zo dňa 15. 07. 2015 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

Žalovaný je povinný nahradiť žalobkyňu trovy právneho zastúpenia v sume 72,92 € na účet právneho zástupcu žalobkyne v lehote do 3 dní.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd určil, že spotrebiteľský úver poskytnutý na základe zmluvy o úvere č. 615609167 uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným zo dňa 02. 08. 2013 je bezúročný a bez poplatkov.

Aj žalovanému bola uložená povinnosť nahradiť žalobkyňu trovy právneho zastúpenia v sume 240,27 € na účet právneho zástupcu žalobkyne vedený v ČSOB v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V dôvodoch rozhodnutia súd uviedol: „Žalobkyňa sa žalobou doručenou na Okresný súd Lučenec dňa 27.03.2015 domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd určil, že spotrebiteľský úver poskytnutý na základe zmluvy o úvere č. 615609167 uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným zo dňa 02.08.2013 je bez úročný a bez poplatkov.

Svoj návrh odôvodnila tým, že dňa 02.08.2013 uzavrela so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 615609167 na základe ktorej jej žalovaný poskytol úver vo výške 1400,-eur. Žalobkyňa pri uzatváraní zmluvy o úvere so žalovaným nemala reálnu možnosť individuálne vyjednať žiadne podmienky zmluvy, ak chcela získať požadovaný úver bola nútená pristúpiť k vopred naformulovaným zmluvným podmienkam, a to bez možnosti ich prípadnej zmeny. Žalobkyňa v návrhu ďalej uviedla, že zmluva o úvere je v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Zb.z. o spotrebiteľských úveroch, nakoľko neobsahuje zákonom predpísané údaje, a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V návrhu tiež poukázala na to, že v bode 40 zmluvy o úvere žalovaný síce uvádza RPMN vo výške 80,86%, avšak táto výška je uvedená nesprávne, a to v neprospech spotrebiteľa, nakoľko skutočná výška RPMN pre poskytnutý úver je vo výške 258,62%. Rovnako je nesprávna výška aj priemernej hodnoty RPMN vo výške 39,20%, nakoľko podľa súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za II. štvrťrok 2013 zverejnených Ministerstvom financií SR pre spotrebiteľské úvery so zabezpečením alebo lízingom vo výške do 1500,-eur s dobou

splatnosti od 6 do 12 mesiacov je vo výške 30,28 %. Poskytnutý úver je zabezpečený dohodou o zrážkach zo mzdy a iných príjmov zo dňa 02.08.2013. Vzhľadom na vyššie uvedené žalobkyňa považuje poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov, nakoľko žalovaný porušil svoju povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona o spotrebiteľských úveroch.

Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním doručeným súdu dňa 16.04.2015 v ktorom uviedol, že sa nestotožňuje s tvrdením žalobkyne o tom, aby chýbali v zmluve podstatné náležitosti, a teda vylučuje absenciu výšky, počtu a termínoch splátok istiny, úrokov a poplatkov. Dané údaje sa podľa žalovaného nachádzajú v Dohode o plnení v splátkach k zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 615609167 zo dňa 02.08.2013 ako neoddeliteľnej súčasťi, ktorá bola podpísaná v rovnaký deň ako zmluva o úvere. V nej sa dlžník zaviazal k splateniu úveru v 12 pravidelných mesačných splátkach vo výške 218,-eur vždy k 15. kalendárnemu dňu v mesiaci, počnúc dňom 15.08.2013. Z tohto dôvodu nie je možné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. K RPMN a k priemernej RPMN žalovaný uvádza, že žalobca nepreukázal nepravdivosť výpočtu RPMN a ani túto nepravdivosť konkrétne nezdôvodnil. Z uvedeného dôvodu žiada žalovaný žalobu ako neopodstatnenú v plnom rozsahu zamietnuť.

Súd vec prejednal na pojednávaní dňa 15.07.2015 postupom podľa § 101 ods. 2 O.s.p. v neprítomnosti žalovaného, ktorý sa podaním doručeným súdu dňa 15.07.2015 ospravedlnil z pojednávania, pričom súhlasil s tým, aby súd konal v jeho neprítomnosti.

Právny zástupca žalobkyne na pojednávaní zotrval na návrhu v plnom rozsahu ako aj dôvodoch uvádzaných v samotnej žalobe. Uviedol, že v totožný deň ako bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, bola uzatvorená aj Dohoda o plnení splátkach, pričom z uvedenej dohody vyplýva, že RPMN v tejto dohode je uvádzaná vo výške 258,62% a v samotnej zmluve vo výške 80,86% , teda je v zmluve uvádzaná nižšia RPMN ako je v skutočnosti.

Prítomná žalobkyňa vo svojej výpovedi súdu uviedla, že požiadala žalovaného o úver vo výške 1400,-eur. V kancelárii, kde žiadala o úver ju zahrnuli veľkým množstvom rôznych dokumentov, ktoré nestíhala ani prečítať, preto podpisovala len tam, kde jej bolo ukázané. Osobitne vyjednať si podmienky úveru jej nebolo umožnené.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne a oboznámením sa s listinnými dôkazmi tvoriacimi súčasť spisu, a to najmä žalobný návrh na č.l. 1, zmluva o spotrebiteľskom úvere z 02.08.2013 na č.l. 7, všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru na č.l. 8, súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľom za II. štvrťrok roku 2013 na č.l. 9, dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov z 02.08.2013 na č.l. 10, potvrdenie o aktuálnom stave na úverovej zmluve zo dňa 04.08.2014 na č.l. 11, vyjadrenie žalovaného zo dňa 15.4.2015 na č.l. 17, ospravedlnenie neúčasti žalovaného na pojednávaní na č.l. 30, dohoda o plnení splátkach zo dňa 02.08.2013 a výpočet RPMN pre spotrebiteľský úver a zistil nasledovný skutkový stav:

Dňa 02.08.2013 uzavrela žalobkyňa so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 615609167 na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyňi úver vo výške 1400,-eur. V zmysle uvedenej zmluvy sa žalobkyňa zaviazal poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom vo výške 1216,-eur , t.j. zaplatiť celkovú čiastku 2616,-eur s termínom konečnej splatnosti dňa 15.07.2014. V zmluve o spotrebiteľskom úvere si účastníci zmluvného vzťahu dohodli výšku ročného úroku 39,15% z poskytnutého úveru, čo predstavuje sumu vo výške 548,10 eur a administratívne náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou vo výške 667,90 eur. V bode III. zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spotrebiteľ berie na vedomie , že výška ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) sa vypočíta v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch podľa vzorca uvedeného vo všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru a je vo výške 80,86%. Rovnako spotrebiteľ berie na vedomie, že výška priemernej hodnoty ročnej RPMN za poskytnutý spotrebiteľský úver , kde ku dňu podpísania zmluvy 39,20%.

V zmysle Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov uzatvorenej podľa ustanovenia § 551 zákona č. 40/1964 Zb.z. zo dňa 02.08.2013 sa žalovaný so žalobkyňou dohodli na zabezpečení pohľadávok žalovaného ako veriteľa z úverovej zmluvy v zmysle ktorej, žalobkyňa ako dlžníčka súhlasí s tým, aby sa uspokojenie zabezpečenej pohľadávky žalovaného ako veriteľa zabezpečilo vykonaním pravidelných

mesačných splátok a aby jej vyplácať dôchodku/zamestnávateľ zrážal mesačne z jej dôchodku/mzdy čiastku 218,-eur a uhradil ju na účet žalovaného.

Na základe Dohody o plnení splátok zo 02.08.2013 sa žalovaný so žalobkyňou dohodli na splácaní spotrebiteľského úveru č. 615609167 zo dňa 02.08.2013 v celkovej sume 2616,-eur v 12 pravidelných mesačných splátkach vo výške 218,-eur vždy k 15.dňu v mesiaci počnúc dňom 15.08.2013. V uvedenej dohode je uvádzaná RPMN vo výške 258,62%, priemerná hodnota RPMN je uvádzaná vo výške 39,20%.

Z potvrdenia žalovaného o aktuálnom stave na úverovej zmluve zo dňa 04.08.2014 vyplýva, že na úverovej zmluve č. 615609167 zostáva ku dňu 04.08.2014 uhradiť čiastku 1269,89 eur.

Podľa § 80 písm.c) O.s.p., návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Podľa § 2 písm.a), b) zákona č. 129/2010 Zb.z. účinného ku dňu 02.08.2013, na účely tohto zákona sa rozumie :

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, 5a)
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Zb.z. účinného ku dňu 02.08.2013, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Zb.z. účinného ku dňu 02.08.2013, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Zb.z. účinného ku dňu 02.08.2013, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Vyššie citované zákonné ustanovenia súd aplikoval na zistený skutkový stav a na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že podaná žaloba je dôvodná.

V prejednávanej veci sa žalobkyňa domáha voči žalovanému určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve podľa § 80 písm.c) O.s.p., teda žalobkyňa podala určovaciu žalobu. V zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia je povinná preukázať naliehavý právny záujem na požadovanom určení. V tejto súvislosti žalobkyňa uviedla, že takýmto určením, teda určením neprijateľnosti zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve sa napĺňa cieľ smernice zabrániť neustálemu používaniu neprijateľnej zmluvnej podmienky. Žalobkyňa v pozícii spotrebiteľa ako slabšej strany v spore má právny záujem na tom, aby sa odstránil nezákonný stav vyvolaný žalovaným a jednoznačné stanovenie aký je jeho skutočný dlh, ktorý je povinný splniť žalovanému. Tým sa postavenie žalobkyne stáva istejšie a nebude vystavená sankciám za nezaplatenie plnenia, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, resp. v rozpore so zákonom.

Nakoľko súd dospel k záveru, že žalobkyňa preukázala naliehavý právny záujem na určovacej žalobe, súd žalobu preskúmal z hmotnoprávnej stránky a na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba bola podaná dôvodne.

Súd mal za preukázané, že medzi žalobkyňou a žalovaným bola uzatvorená spotrebiteľská úverová zmluva. Z obsahu zmluvy vyplýva, že pri uzavretí zmluvy konal žalovaný v rámci predmetu svojho podnikania a žalobkyňa uzavrela zmluvu ako fyzická osoba, občan pre svoje súkromné účely, teda nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Podľa obsahu zmluvy a pripojených zmluvných dojednaní sa dá posúdiť, že ide o tzv. typovú zmluvu vyhotovenú pre širšie neurčený okruh spotrebiteľov s minimálnou možnosťou zasiahnuť do obsahu podmienok zmluvy, a tak podstatným spôsobom ovplyvniť obsah zmluvy. Po preskúmaní obsahu a predmetu zmluvy ako aj postavenia účastníkov zmluvy, súd dospel k záveru, že právny vzťah založený predmetnou zmluvou je potrebné považovať za vzťah spotrebiteľský, a to zo spotrebiteľského úveru, preto v danej veci je potrebné aplikovať nielen smernicu Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ale aj ustanovenia Občianskeho zákonníka, ak sú pre spotrebiteľa priaznivejšie a neprihliadať na tie ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sú v rozpore s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa v Občianskom zákonníku a rovnako na neprijateľné podmienky.

Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí okrem všeobecných náležitostí povinne obsahovať aj osobitné náležitosti v zmysle § 9 zákona č. 129/2010 Zb.z o spotrebiteľských úveroch. Zákon absenciu niektorých náležitostí vymedzených v citovanom zákonom ustanovení síce nespája s následkom neplatnosti právneho úkonu, avšak poskytuje spotrebiteľovi ochranu v tej forme, že úver je potrebné posudzovať ako bezúročný a bez poplatkov. Medzi takéto náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere patrí v zmysle citovaného § 9 ods. 2 písm. k) zmluvy o spotrebiteľskom úvere aj uvedenie výšky, počtu a termínov splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účel jeho splatenia.

Zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 02.08.2013 ani dohoda o plnení v splátkach zo dňa 02.08.2013, ktorá bola podľa tvrdenia žalovaného neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere takéto uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny a úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účel jeho splatenia neobsahuje. Dohoda o plnení splátkach obsahuje len údaj ohľadne 12 pravidelných mesačných splátok vo výške 218,-eur vždy k 15.dňu v mesiaci počnúc 15.08.2013.

Vzhľadom na vyššie uvedené, nakoľko zmluva o spotrebiteľskom úvere ani dohoda o plnení splátkach neobsahuje povinne údaje podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 zákona o spotrebiteľských úveroch a to výšku, počet a termíny splátok istiny úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie v ktorom sa mali splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru je zmluvu v zmysle § 11 ods. 1 písm.b) potrebné považovať za bezúročnú a bez poplatkovú.

Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňa prísne obsahové náležitosti. Cieľom tejto právnej úpravy je ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka záväzkovo-právneho vzťahu zo spotrebiteľského úveru. Tieto informácie sú významné pre spotrebiteľa najmä pokiaľ ide o jeho možnosť hodnotiť na základe predloženého splátkového kalendára, ekonomickosť poskytnutého úveru, posúdenie či požadovaný úrok za úver je pre neho vhodný, prijateľný, resp. aby spotrebiteľ bol schopný posúdiť celkovú výšku odplaty požadovanej navrhovateľom za poskytnutý úver.

Ohľadne výkladu ustanovenia § 9 ods. 2 písm.k) zákona č. 129/2010 Zb.z. , ktorý súd použil pri rozhodovaní vo veci samej, súd poukazuje aj na obdobný výklad zaujatý Krajským súdom v Žiline, rozsudkom zo dňa 25.09.2014 sp.zn. 9Co/755/2014 resp. Krajským súdom Trnava v rozsudku zo dňa 22.10.2014 sp.zn. 24Co/228/2014 a v rozsudku zo dňa 09.08.2011, č.k. 10CoE/313/2010 a tiež na uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 05.06.2013 č.k. II ÚS 329/2013.

Z vyššie uvedeného dôvodu súd považoval žalobu za dôvodnú, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti rozsudku.

Nakoľko už samotné porušenie povinnosti vyplývajúce z § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch má za následok, že zmluva o spotrebiteľskom úvere sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov, nezaoberal sa z dôvodu hospodárnosti ročnou percentuálnou mierou nákladov ani priemernou hodnotou RPMN, nakoľko zistenie, či došlo k nesprávnemu určeniu ročnej percentuálnej miery nákladov v neprospech spotrebiteľa by nedokázalo zmeniť rozhodnutie vo veci samej.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle zásady úspechu zakotvenej v § 142 O.s.p. .

Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.), účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 149 ods. 1 O.s.p., ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Právny zástupca žalobkyne si vyčíslil trovy právneho zastúpenia, pozostávajúce zo štyroch úkonov právnej služby: prevzatie zastúpenia a porada s klientom zo dňa 04.08.2014 - § 13a ods. 1 písm. a) Vyhlášky č. 655/2004 Z.z. (ďalej len "Vyhl.") - úkon/61,87 Eur plus režijný paušál 8,04 Eur, písomné podanie - žaloba zo dňa 27.03.2015 - § 13a ods. 1 písm. c) Vyhl. - úkon/64,53 Eur plus režijný paušál 8,39 Eur, zastupovanie na meritórnom pojednávaní OS Lučenec dňa 27.05.2015 - § 13a ods. 1 písm. d) Vyhl. - úkon/64,53 Eur plus režijný paušál 8,39 Eur, zastupovanie na meritórnom pojednávaní OS Lučenec dňa 15.07.2015 - § 13a ods. 1 písm. d) Vyhl. - úkon/64,53 Eur plus režijný paušál 8,39 Eur, celkom spolu trovy právneho zastúpenia vo výške 288,67 Eur.

Súd preštudovaním trov právneho zastúpenia zistil, že právny zástupca žalobkyne pri ich vyúčtovaní postupoval správne, v súlade s vyššie citovanou vyhláškou, s výnimkou úkonu zastupovania na pojednávaní na OS Lučenec dňa 27.05.2015, kde si uplatnil celý úkon vo výške 64,53 Eur plus režijný paušál 8,39 Eur, však dňa 27.05.2015 súd odročil pojednávanie bez prejednávania veci, a teda v súlade s § 13a ods. 4 Vyhl., má právny zástupca žalobkyne nárok len na ? z úkonu/64,53 Eur plus režijný paušál 8,39 Eur, čo mu súd aj priznal. Nakoľko mala žalobkyňa vo veci plný úspech, priznal jej súd náhradu trov právneho zastúpenia v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. voči žalovanému vo výške 240,27 Eur.“

Proti rozsudku odvolanie podal žalovaný. Tvrdil, že v konaní došlo k vade uvedenej v § 221 ods. 1 písm. f) OSP tým, že súd prvého stupňa rozsudok nedostatočne odôvodnil.

Odvolateľ vo všeobecnosti poukazuje, že ide o materiálne právo účastníka na súdnu ochranu, aby súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom sa vyrovná so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie veci podstatné. Účastník konania má právo na to, aby sa súd vysporiadal s jeho argumentami (námietkami), ktoré sú relevantné. Nedostatok odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie.

Súd prvého stupňa ďalej pochybil a nezistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

Odvolateľ vytýka, že súd prvého stupňa prišiel k záveru, že uvedenie RPMN a priemernej RPMN v predmetnej zmluve o úvere je nepravdivé. Toto tvrdenie však nemôže obstáť. Výpočet RPMN uvedený v zmluve o úvere, ako aj výpočet uvedený v dohode o splátkach zodpovedá skutočnosti. Zo strany žalobcu a ani zo strany súdu neboli žalovanému doručené námietky proti výpočtu RPMN. Odvolateľ tvrdí, že súd prvého stupňa úplne absurdne priznal právo osobe, ktorá neplní povinnosti uložené jeho rozhodnutím. Žalobca nepreukázal nepravdivosť výpočtu RPMN a túto nepravdivosť konkrétne nezdôvodnil.

V súvislosti s prípustnosťou poplatku za náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy poukazuje žalovaný na novelu Zákona o spotrebiteľských úveroch - účinnosť od 10. 06. 2013. Žalobcom tvrdenú neprijateľnosť poplatku nie je možné vyvodiť ani zo samotného Zákona o spotrebiteľských úveroch. Zákon o spotrebiteľských úveroch veriteľovi zakazuje požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov náhradu nákladov, alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu, alebo správu spotrebiteľského úveru, alebo účtu, alebo zrušenia účtu, na ktorom je vedený spotrebiteľský úver. To neplatí, ak ide o účet podľa § 708 až 715 Obchodného zákonníka, alebo o osobitnú službu, ktorá nie je podmienkou úverového vzťahu a ktorej podmienkou poskytnutia je písomný súhlas spotrebiteľa. Zákonodarca explicitne vymenúva poplatok, alebo náhradu nákladov za vedenie, evidenciu, správu úveru, alebo jeho zrušenie, nie však poplatok za vypracovanie, uzatvorenie zmluvy o úvere, z čoho výkladom a kontrário vyplýva, že takýto poplatok je v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch prípustný.

Žalovaný žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne, alebo rozhodnutie zruší a vec vráti prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

K podanému odvolaniu sa navrhovateľka vyjadrila. Uviedla, že z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že prvostupňový súd vyhovel žalobe, nakoľko zmluva o spotrebiteľskom úvere, ani dohoda o plnení v splátkach neobsahuje povinné údaje. Podľa ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 120/2010 Z.z. a to výšku, počet a termíny splátok istiny úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa mali splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru. V dôsledku toho sa podľa ust. § 11 ods. 1 písm. b/ Zákona o spotrebiteľských úveroch považuje úver za bezúročný a bez poplatkov.

Z dôvodu hospodárnosti konania prvostupňový súd ďalej nepodrobil k dokazovaniu správnosť výpočtu RPMN.

Námietky žalovaného uvedené v odvolaní neobstoja ani z dôvodu, že zákon o spotrebiteľských úveroch je k obchodnému zákonníku vo vzťahu špeciality. Z toho vyplýva, že zmluva o úvere, okrem podstatných náležitostí podľa obchodného zákonníka musí obsahovať všetky povinné náležitosti, ktoré zákon o spotrebiteľských úveroch ustanovuje pre zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Porušenie povinnosti uvádzať úročné obsahuje náležitosti zákon sankcionuje napr. tak, že sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, pričom postačuje ak absentuje čo i len jedna z obsahových náležitostí.

Záverom žalobkyňa žiadala rozsudok okresného súdu potvrdiť a uplatnila si náhradu trov právneho zastúpenia.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu určenom § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 219 ods. 1 OSP, ako vo výroku vecne správny.

V danej veci odvolací súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali správnosť rozsudku súdu prvého stupňa. Z obsahu spisu vyplýva, že procesný súd správne postupoval, keď vyhovel návrhu. Dôvody, pre ktoré tak urobil, okresný súd správne a podrobne rozobral v odôvodnení svojho rozsudku. S týmito dôvodmi sa v celom rozsahu stotožňuje aj odvolací súd a v podrobnostiach na ne odkazuje (§ 219 ods. 2 OSP).

Na zdôraznenie správnosti a k dôvodom uvádzanom v odvolaní krajský súd dodáva.

V úvode odvolania žalovaný namieta nedostatočné odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa, prípadne jeho nepreskúmateľnosť a pod.. V tejto súvislosti replikuje poučky o tom, čo je povinnosťou súdu mať na zreteli pri vypracovávaní rozsudku. Uvádza, že súd sa má jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnáť so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné. Účastník konania má právo na to, aby sa súd vysporiadal s jeho argumentmi, ktoré sú relevantné. Nedostatok odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie.

S týmito tvrdeniami žalovaného možno iba súhlasiť. Odvolateľ však neuviedol, s ktorými jeho argumentmi sa súd prvého stupňa nevysporiadal, v čom považuje rozhodnutie súdu prvého stupňa za nejasné právne nekorektné a nezrozumiteľné. I keď ako už bolo uvedené v odvolaní žalovaný neuviedol, na ktoré argumentmi žiada odpoveď, treba zdôrazniť, že hoci sa odvolateľ zaštituje rozhodnutiami ESP prípadne najvyššieho súdu, nezaoberal sa judikatúrou ESRP, ktorá nevyžaduje, aby na každý argument účastníka, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Iba ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu.

Teda nevyžaduje sa od súdu, aby odpovedal aj na tvrdenia účastníka, ktoré s podstatou a riešením sporu nesúvisia.

Senát krajského súdu už viackrát citoval z práce Pavla Vrchu „odôvodnení civilného rozsudku“, kde je počiarknutá argumentácia, z ktorej vyplýva, že v písomnom vyhotovení rozhodnutia má sudca podľa zákona vyložiť všetky právne relevantné skutočnosti tak, aby v konečnom dôsledku bol rozsudok presvedčivý. Neznamená to, že rozsudok musí byť presvedčivý pre účastníkov, ktorí sú jeho potencionálnymi „čitateľmi“, ale jednoducho rozsudok musí byť jasný zrozumiteľný a presvedčivý. Ak účastník konania tvrdí, že rozhodnutie súdu nechápe, nemusí to ešte znamenať, že rozhodnutie súdu je nepreskúmateľné.

Žalovaný v odvolaní uvádza, že súd prvého stupňa prišiel k záveru, že uvedenie RPMN a priemernej RPMN v predmetnej zmluve o úvere je nepravdivé.

Z rozhodnutia súdu prvého stupňa je však zreteľné a čitateľné, že takouto argumentáciou sa súd ani nezaoberal, pretože samotné porušenie povinnosti vyplývajúcich z § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch má za následok, že zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa považuje za bezúčinnú a bez poplatkov.

Znamená to, že tvrdenia žalovaného v odvolaní súd v tomto smere zavádzajúce.

K ďalším „oznámením“ odvolateľa o tom, čo je spotrebiteľská zmluva, čo je upravené Občianskym zákonníkom, čo je upravené Obchodným zákonníkom s odvolaním sa na rôzne zdroje, čo bude v praxi zmluva o úvere spravidla obsahovať sa... odvolací súd nezaoberal, pretože tento právny „exkurz“ nemá vzťah s podstatou rozhodovania vo veci samej.

V odvolacom konaní bola žalobkyňa plne úspešná. S poukazom na ust. § 224 a § 142 ods. 1 OSP jej bola priznaná aj plná náhrada trov odvolacieho konania. Tieto predstavujú za 1 úkon advokáta (vyjadrenie sumu 72,92 € za jeden úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu v sume 64, 53 € + réžijný paušál v sume 8,39 €). Uvedenú sumu uhradí žalovaný k rukám právneho zástupcu žalobkyne.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.